

«شرق» روایات رسمی و بعضا متناقض درباره تولید، مصرف و قاچاق سوخت در یک دهه گذشته را بررسی می کند

آمارهای مغشوش بنزینی

مریم شکرانی، آمار مصرف بنزین از سال ۹۸ تا امروز از درگاه اطلاع‌رسانی شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی غیب شده است؛ از همان زمانی که بنزین گران شد و جنجال آفرید. ماجراهای داغ بنزین آن سال، به آبان خلاصه نشد و زمستان خبر آمد کرونا به ایران رسیده است. گرانی و کرونا باعث سقوط مصرف بنزین شد و دولت وقت که فرصت را مناسب دیده بود، شروع به صادرات بنزین مازاد کرد و سپس در تبلیغات رسانه‌هایش مدعی شد صادرکننده بنزین شده است. ماجرای بنزین آن سال، باز هم به اینجا ختم نشد و اواخر پاییز سال گذشته شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی افشاکرد دولت گذشته در مقاطعی بنزین را لبرتی ۵۰۰ تومان صادر کرده است؛ عددی که یک سوم قیمت بنزین پارانه‌ای و یک‌ششم قیمت بنزین آزاد در بازار ایران است. حالا دوباره شایعه‌های افزایش قیمت بنزین به گوش می‌رسد؛ شایعه‌هایی که بعد از جمع‌آوری گسترده کارت سوخت جایگاه‌داران، دهان به دهان چرخید، اما هم دولت و هم مجلس آن را تکذیب کردند و توضیح دادند که موازنه تولید و مصرف بنزین به هم خورده است و مدعی شدند قاچاق سوخت به‌طور چشمگیری بالا رفته است. در این میان، روبرتز نیز گزارشی درباره واردات ۲۰ هزار تن بنزین و گازوئیل از روسیه به ایران منتشر کرد، اما واقعیت این است که آمار تولید، مصرف و قاچاق بنزین در ایران نه‌تنها از سال ۹۸ غیب شده، بلکه سال‌هاست هیچ‌گونه شفافیتی در این زمینه وجود ندارد. «شرق» در این گزارش آمارهای رسمی منتشرشده یک دهه گذشته را در زمینه تولید، مصرف و قاچاق بنزین بررسی کرده و به تناقض‌های آنها پرداخته است.

حذف آمار مصرف سوخت از سال ۹۸ به بعد

داده‌های بازار سوخت در ایران همواره در هاله‌ای از ابهام بوده‌اند و آمار مصرف بنزین از سال ۹۷ به بعد روی درگاه آماري شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به‌روزرسانی نشده است. بر اساس جداول و آمارهای موجود در این سایت، میزان مصرف بنزین از میانگین مصرف روزانه ۶۳.۵ میلیون لیتر در سال ۹۱ به ۸۹.۱ میلیون لیتر در سال ۹۷ رسیده است.

بر اساس گزارش ایسنا و به نقل از شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی میانگین مصرف بنزین در سال ۱۴۰۱ روزانه ۱۰۴ میلیون لیتر گزارش شده است. به این ترتیب، مصرف بنزین در یک دهه گذشته حدود ۱.۶ برابر شده است. این در حالی است که ایسنا سال گذشته از قول محمدباقر سلیمی، رئیس پلیس ترافیک شهری فرجا، نوشت که در یک دهه گذشته شمار وسایل نقلیه پلاک‌شده، شش برابر شده و به حدود ۳۶ میلیون وسیله نقلیه رسیده است.

آمار تولید بنزین گرفتار تبلیغات دولتی

درباره میزان تولید بنزین در سال‌های گذشته ادعاهای متناقض زیادی وجود دارد که به نظر می‌رسد این آمارها با هدف دستاوردسازی در دولت‌های مختلف تولید شده‌اند. برای مثال، علیرضا ضیغمی، مدیرعامل پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در سال ۹۱، میزان تولید بنزین را روزانه حدود ۷۰ میلیون لیتر قید کرده است. ایرنا، رسانه وابسته به دولت، در سال ۱۴۰۰ ادعا کرده میزان تولید روزانه بنزین در سال ۹۲ حدود ۶۰ میلیون لیتر بوده که در دولت حسن روحانی به ۱۱۵ میلیون لیتر رسیده است. بیژن زنگنه، وزیر وقت نفت، در دهم مرداد سال ۹۸ گفته بود تولید بنزین در سال ۹۲ روزانه ۵۲

مدرن ترین خودروی تولید داخل کشور با گیربکس ZFG9

گیربکس ZF مورد اقبال خودروسازان شاخص دنیا؛ از BMW تا رولز رویس

گیربکس ZF در آن ممکن نبود.

Figure 1BMW 3series

BMW 5series •

BMW 5 Series BMW 520i,BMW 528i, BMW530i

در فارسی معمولاً بی‌امو سری ۵ یا بی‌امو اتاق ۵ خوانده می‌شود یک‌سری خودرو از مجموعه محصولات شرکت آلمانی بی‌امو است که از سال ۱۹۷۲ تاکنون در ۷ نسل تولید و عرضه شده است.

Figure 2• BMW 5series

BMW 7 Series, BMW X5 (E53), BMW X5 (E70), , BMW 630i, BMW730i, BMW 116i, 118i, 120i (E87), pre-LCI, 135i

BMW Z4 E85 LCI, E86 (E82), 118d (E81), BMW Z4 E85 LCI, E86

شرکت BMW هستند که از گیربکس تولیدی ZF استفاده می‌کنند.

Audi •

Figure 3• Audi

آئودی ای ۴ (به آلمانی: Audi A4) یک خودرو است که در سال‌های ۱۹۹۶کنون توسط آئودی در آلمان تولید شده است. طراحی آن چهارچرخ محرک است. تاکنون پنج نسل از این مدل تولید‌شده توسط گروه فولکس‌واگن ساخته شده است. Audi B6, Audi B4, Audi A8, Audi A6 جزء نمونه‌ها از این خودروسازی هستند که از گیربکس ZF استفاده می‌کنند. Audi S8, Audi A8, Audi RS6, Audi S6, Audi S6, Audi S8, Audi A8 از جمله تولیداتی هستند که از گیربکس ZF بهره می‌برند.

Hyundai Genesis Coupe •

هیوندای جنسیس کوپه یک خودرو اسپورت کوپه دیفرانسیل

فرآورده‌های نفتی، نوشت که تولید روزانه بنزین در سال ۹۱ به ۱۲۰ میلیون لیتر می‌رسد!؛ عددی که هنوز با گذشت یک دهه محقق نشده است.

آماراعجاب‌آورقاچاق سوخت

تناقض آماري و شفاف‌نبودن وضعیت بنزین به بخش تولید و مصرف محدود نمی‌شود و در یک دهه گذشته اعدادی برای قاچاق سوخت مطرح شده که گاه اعجاب‌آور و دور از منطق به نظر می‌رسد. به‌عنوان مثال، اخیرا تسنیم به نقل از ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز مدعی شده «در سال ۱۴۰۱ قاچاق بنزین در کشور رشد ۲۵۰درصدي و قاچاق گازوئیل ۶۹ درصد افزایش داشته که این به آن مفهوم است که روزانه ۵۰ میلیون لیتر سوخت از کشور قاچاق می‌شود.»

این در حالی است که میزان تولید روزانه بنزین حدود صد میلیون لیتر و میزان تولید گازوئیل حدود ۱۱۰ میلیون لیتر اعلام می‌شود و با این حساب چیزی نزدیک به یک‌چهارم سوخت کشور قاچاق می‌شود! گذشته از این، قاچاق روزانه ۵۰ میلیون لیتر سوخت در حالی از سوی تسنیم ادعا شده است که در نهم فروردین سال جاری، فارس به نقل از جلیل سالاری، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش، نوشته است: «با محاسبه میزان پیمایش خودروهای دیزلی و میزان مصرف گازوئیل در صنایع و نیروگاه‌ها، میزان مصرف گازوئیل باید حدود روزانه ۷۵ الی ۷۷ میلیون لیتر باشد، درحالی‌که این رقم روی ۸۵ میلیون لیتر است؛ یعنی سرنوشت حدود هشت الی ۱۰ میلیون لیتر گازوئیل مشخص نیست». سالاری در ۳۰ آذر سال گذشته نیز به ایلنا گفته بود میزان قاچاق بنزین روزانه پنج تا شش میلیون لیتر و قاچاق گازوئیل شش تا هفت میلیون لیتر است. در ششم دی

یک ونیم میلیارد لیتر است و نهادهای نظارتی از مجلس شورای اسلامی خواسته‌اند «فکری به حال حجم بالای تخلفات» بکنند. مالک شریعتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس یازدهم، در یک فایل ویدئویی که وب‌سایت نود اقتصادی منتشر کرده است، می‌گوید: «شاید رومیان نمی‌شود بگویند یک ونیم میلیارد لیتر آمار رسمی قاچاق سوخت مایع نیروگاه‌های ما در سال است. این آماري است که نهادهای نظارتی در اختیار ما قرار داده‌اند. تاکنر در نیروگاه تخلیه نمی‌کند و حساب‌سازی می‌شود. اگر هم (نهاد نظارتی) متوجه شد، مگر چقدر جریمه می‌کنند؟ (سوخت مایع) نه در حساب‌هایشان می‌آید… عمده قاچاق گازوئیل ما مال نیروگاه‌هاست. این بنده‌های خدا که اتوبوس‌هایشان را یک باک اضافه می‌زنند می‌برند مرز می‌فروشند، چیزی نیست که اصلا! اقتصاد کلان انرژی هم از این موضوع لطمه می‌بیند». وب‌سایت خبری آفتاب‌نیوز هم با اشاره به این موضوع، به گزارش‌های سازمان خصوصی‌سازی استناد کرده و می‌نویسد: شمار زیادی از نیروگاه‌های برق ایران به خصولتی‌ها و بنیادها و نهادهای خاص به‌عنوان رد دیون واگذار شده است. البته جالب است بدانید بر اساس گزارشی که شانا، درگاه اطلاع‌رسانی وزارت نفت، در سال ۹۱ منتشر کرده است، مطالعات حمل‌ونقل و انرژی کشور نشان می‌دهد ۴۸ درصد فرآورده‌های نفتی کشور در بخش حمل‌ونقل استفاده می‌شود و مابقی در بخش نیروگاهی، صنعت، کشاورزی و خانگی مورد استفاده قرار می‌گیرد. حال با این وضعیت مبهم آمار تولید، مصرف، قاچاق و نرخ صادرات سوخت، پرسش این است که چگونه می‌توان به یک برنامه‌ریزی درست و بهینه برای بازار سوخت کشور رسید؟

G9 مدرن ترین خودروی تولید داخل کشور با گیربکس ZF

G9: پیکاپ G9 یک خودروی غول پیکر است که در بخش قوای فنی از یک پیشرانده دویلتری توریو شارژ با تکنولوژی پاشش مستقیم سوخت (GDI) است که قدرتی حدود ۲۰۰ اسب بخار و کشاور بالای ۳۶۵ نیوتون متر تولید می‌کند. بخش سیستم ترمز و ایمنی این خودرو از لیست بلندبالایی از تجهیزات بهره می‌برد. تجهیزاتی مانند سیستم ترمز ضد لغزش (ABS)، سیستم توزیع الکترونیکی نیروی ترمز (EBD)، سیستم کنترل پایداری (ESC)، سیستم ترمز کمکی، سیستم هشدار برخورد از جلو، سیستم کنترل حرکت در بین خطوط و سیستم قطع خودکار سوخت هنگام تصادف از جمله این تجهیزات به شمار می‌آیند.

Rolls-Royce Phantom Drophead Coupé: رولز-رویسس فانتوم درابهد کوپه (به انگلیسی: Rolls-Royce Phantom Drop-head Coupé) خودرویی لوکس است که از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ توسط شرکت رولز-رویس در بریتانیا تولید شد. این خودرو در کلاس خودروی لوکس قرار گرفته و طراحی آن براساس رولز-رویس فانتوم ۲۰۰۳ بوده است. سیستم جعبه‌دنده آن ۶ دنده به صورت خودکار است. در سال ۲۰۱۵، این خودرو با قیمت ۵۳۳ هزار دلار گران‌ترین خودروی رولز-رویس بود. کدام خودروهای روز ایران از گیربکس ZF استفاده می‌کنند؟ **بهمن‌موتور

دولت بزرگ‌ترین بدهکار بانکی است

نظارت و کنترل قرار بگیرند و با متخلفان برخورد شود و هدف از مجازات در جامعه بازدارندگی است؛ اما اینکه چه نوع برخورد و چه نوع مجازاتی انجام شود، باید متناسب با سطح تخلف و توسط مراجع ذی‌ربط مانند شورای پول و اعتبار تصمیم‌گیری شود و این در مورد تمام بانک‌های دولتی و خصوصی صدق می‌کند و حتماً این کار باید انجام شود تا هرگونه خروج از حیطه فعالیت سفید بانکی که باعث می‌شود آثار تورمی یا آثار منفی اقتصادی متوجه اقتصاد شود یا ترازنامه بانک‌ها را دچار ناترازی کند، رصد و کنترل شود. از این‌رو طبیعتاً بانک مرکزی

و وزارت اقتصاد باید با این تخلفات برخورد و مقابله کنند. سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه در حال حاضر بزرگ‌ترین بدهکار نظام بانکی کشور، دولت است، تاکید کرد: دولت حتماً باید به صورت واقعی این بدهی را پرداخت کند، به‌طوری‌که در درایی و ترازنامه بانک‌ها، آثار آن مشاهده شود؛ اما دولت‌ها از روش‌هایی مانند تهاتر یا تجدید ارزیابی‌هایی که در اختیار بانک‌ها قرار دارد، بر روی کاغذ این بدهی‌ها را تسویه و اعلام می‌کنند این میزان بدهی را به بانک‌ها پرداخت کردیم و مدعی می‌شوند اولین دولتی هستند که در نیم‌قرن گذشته بدهی بانک‌ها را پرداخت کرده‌اند و از این دست تبلیغات و اظهارات ا مطرح می‌کنند.

وضعیت بدهی‌های دولت به بانک‌ها به شرایط هشداردهنده رسیده است. غلامرضا مرچبا، سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس، با اعلام این موضوع به ایلنا گفت: دولت حتماً باید به صورت واقعی این بدهی را پرداخت کند، به‌طوری‌که در دارایی و ترازنامه بانک‌ها، آثار آن مشاهده شود؛ اما دولت‌ها از روش‌هایی مانند تهاتر یا تجدید ارزیابی‌هایی که در اختیار بانک‌ها قرار دارد، بر روی کاغذ این بدهی‌ها را تسویه و اعلام می‌کنند این میزان بدهی‌ها را به بانک‌ها پرداخت کردیم و مدعی می‌شوند اولین دولتی هستند که در نیم‌قرن گذشته بدهی بانک‌ها را پرداخت کرده‌اند و از این دست تبلیغات و اظهارات را مطرح می‌کنند.

او درباره سیاست بانک مرکزی مبنی بر انحلال بانک‌های تورم‌زا و اینکه تا چه حدی تصمیمات تکلیفی دولت درباره بانک‌ها به ناترازی آنها و تورم‌آلودن آنها اثر می‌گذارد، توضیح داد: ناترازی بانک‌ها یکی از آفت‌های نظام بانکی و اقتصاد کشورمان است و اتفاقاً همین برداشت‌ها، بی‌انضباطی‌ها و خلق پول بدون پشتوانه‌ای که در گذشته رخ داده، از عوامل اصلی رشد تورم و نرخ عجیب‌وغریب تورمی است که در کشورمان وجود دارد. بنابراین باید با این عامل مبارزه کرد.

مرچبا ادامه داد: اگر بانک‌هایی تخلفاتی در این حوزه داشته باشند، باید تحت